

Galerie města Blanska

25. 11. - 22. 12. 2017

NATURISTI A HUMORISTI MLADÉHO SLOVENSKÉHO SOCHÁRSTVA

Richard Boháč, Dominik Britaňák, Michal Falat, Juraj Gábor,
Juraj Gramantík, Daša Klapitová, Michal Machciník, Mária Pinčáková, Matej
Zavodán

kurátorka Eva Masaryková

Pred pár rokmi vyšla v Čechách publikácia kolektívu autorov (Karous, Pospiszyl, Jankovičová a Kořínková) *Vetřelci a volavky* o československom monumentálnom sochárstve. Kniha je vtípne vystavaná s pomocou zoologických kategórií, čeladi, druhov a poddruhov. Keď si požičieme túto kategorizáciu, zaradíme vystavujúcich autorov do čelade emerging artists, druhu 3D výtvarnej výpovede, poddruhu kováčov, kamenosochárov, rezbárov, reštaurátorov, grafikov, horolezcov a konceptualistov. Prichádzajú z východu a severu Slovenska, z hôr a dolín, od materiálov prírody, s citom kladených a rešpektujúco používaných, s nadvládou zámeru, cestou porozumenia.

Gros skupinky tvoria absolventi banskobystrickej Akadémie umení, dvaja sú ešte študentami v diplomovom ročníku.

Do výberu s filtrom slovenských naturistov sa dostal Juraj Gábor, ktorý absolvoval u Antona Čierneho na bratislavskej VŠVU a Michal Machciník, absolvent košickej TUKE od Juraja Bartusza, súčasný doktorand u Petra Rónaia tamtiež.

Skupinka naturistov celkom prirodzene a niekedy prekvapivo tvorí paralely ako: muzeálne kusy (v adjustácii M. Machciník a R. Boháč), zvieratka (M. Falat, M. Pinčáková, M. Machciník), telo ako príroda, východzí bod akcie, hýbač (M. Falat, D. Britaňák, J. Gábor), procesualnosť, nemý úžas nad dianím s tichým zobrazovaním (M. Pinčáková, M. Machciník, J. Gábor, D. Klapitová aj vrstvenie záznamov dní J. Gramantíka). Ekológiu positive a uvedomenie si zraniteľnosti nášho prostredia ako apel nájdeme v Zavodánovej inštalácii aj v Klapitovej GMO šúpolienkach. Prírodné materiály – kameň, drevo, keramiku, striedajú tie nové, kde je aspekt prírody prítomný mentálne.

Humoristom, od diela ktorého sa odpichol názov spoločnej platformy, je jeden z najmladších, **Matej Zavodán** (1991), študent sochárskeho ateliéru Juraja Saparua v Banskej Bystrici. Na katedru vniesol úsmev a nadsádzku, moment odľahčenia riešených tém, máloslovné, ale významovo plné gesto, občas poeticky dopovedané nedbanlivosťou punkového spracovania.

Tento rok diplomujúci **Dominik Britaňák** (1990) je na svojej ceste performera, experimentuje s vypätými situáciami tela, akciou, prírodnými živlami či sound artom. Hľadá krehkú hranu napätia, extrému a aj jeho video *Mlákar* nás privedie k úsmevu.

J. Gramantík, D. Klapitová, M. Falat, M. Pinčáková a R. Boháč sú banskobystrického školenia. Okrem Klapitovej sú sochármi, **Daša Klapitová** (1998) skončila na grafike u Roberta Bruna.

Jej diplomová práca bola sociálne vnímavou, participatívnou intervenciou zrekonštruovania dámskych toaliet v budove školy, inštitucionálnou kritikou s ostrovtipom jej vlastným.

Mária Pinčáková (1991) je zo Spiša. Srdce jej bije pre hory. Bakalársku prácu vytvorila ako otáznik nad osudom Tatier ako nášho najvzácnejšieho dedičstva, rozpredávaného developermi. Tu predstavuje svoju minuloročnú záverečnú prácu o inom vnímaní, interaktívnu, poetickú zvukovú etudu.

Richard Boháč (1986) je nespútaný živel čínorodého ducha. Bakalársku prácu riešil ako netradičný pamätník Františkovi Švantnerovi, spisovateľovi slovenskej lyrizovanej prózy, svojmu rodákovi. Na fasádu jeho rodného domu v Bystrej pri Brezne sústredil za istých podmienok premietané svetelné spektrum slnečných lúčov technickým sochárskym objektom. Uchopil neuchopiteľné a pamätník s veľkou dávkou tvrdohlavosti a diplomacie aj finalizoval a osadil.

Juraj Gramantík (1989) a **Michal Falat** (1987) sú z ateliéru figurálneho sochárstva Petra Gáspára a Jerzyho Fobera. S dokonalou znalosťou remesla rozprávajú o pocitoch, citoch a vzťahoch. Michalova monumentálna autoportrétna hlava s 3d mappingom, nazvaná *Pocta obyčajnému človeku* zažiarila na jar na Bielej noci vo Valašskom Meziříčí. Juraj vystavuje na Slovensku aj v Poľsku, popri bytostnom materiálom, mužskom sochárčení neobchádza filozofické témy a symbolické vyjadrenia.

Michal Machciník (1989) mi urobil veľkú radosť nielen pred šiestimi rokmi svojim videom, v ktorom sa počas jeho meditácie v miestnosti presádzajú kvety, ale aj neskoršími kontemplatívnymi prácami v prírode a nemenej *Vedomím, dutinou, v ktorej sa utvára čas a Poctami d'atľovi* svojou pokorou a vážnosťou.

Juraj Gábor (1985) je už etablovaným mladým autorom, intenzívne medzinárodne vystavujúcim. Pracuje vo svojej osobnej programovej línii „širokospektrálneho overovania pojmu priestor, vnímaním, pozorovaním, používaním svojho tela ako prostriedku spoznávania a štúdia.“ Má detsky otvorenú myseľ experimentu a hre v súčinnosti s precíznym konceptuálnym hľadaním. Zaujal monumentálnou realizáciou *Zrakovej pyramídy* v Súľove spreď dvoch rokov.

Sám hovorí, že ide o videnie, o zámienku vyjsť za niečím a zotrvať tam, dať si čas a príležitosť premýšľať. Odovzdať sa krajine.

Toto autorské vyjadrenie by mohlo byť bodkou a zároveň otváratkom výstavy mladých slovenských naturalistov a humoristov.

Eva Masaryková

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia Slovenskej republiky.

Galerie města Blanska, Dvorská 2, 678 01 Blansko
galerie@blansko.cz
www.galerie.blansko.cz

Otevřeno:
út, čt, pá 10 - 12, 12.30 - 17
st 10 - 12, 12.30 - 19.30
so, ne 14 - 17

Galerii provozuje Kulturní středisko města Blanska.
Výstava se koná za finanční podpory MK ČR.